

**ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΜΑΪΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ**

**Κείμενο διδαγμένο από το πρωτότυπο
Λυσίου, Ὑπὲρ Μαντιθέου, §§ 7-8**

- 7 Ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὔτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδίκοις οὔτε κατάστασιν καταβαλόντα. καίτοι πᾶσι ῥάδιον τοῦτο γνῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. ὥστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε· ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥάδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἰππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων
- 8 ἀπενεχθῆναι. ἔτι δέ, ὅ βουλή, εἶπερ ἰππευσα, οὐκ ἂν ἦ ἔξαρκος ὥς δεινόν τι πεποιηκώς, ἀλλ' ἠξίου, ἀποδείξας ὥς οὐδεὶς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι. ὁρῶ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτη τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἰππευσάντων βουλευόντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγοὺς καὶ ἰπάρχους κεχειροτονημένους. ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο με ἠγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογία, ἢ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

- A. Από το κείμενο που σας δόθηκε να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το τμήμα: " Ἐμὲ τοίνυν ... ἀπενεχθῆναι".

Μονάδες 10

- B. 1.** Στην παράγραφο 8 ο Μαντίθεος διατυπώνει μια υποθετική άποψη σχετικά με την υπηρεσία του στο ιππικό επί των Τριάκοντα. Να εντοπίσετε την άποψη αυτή και να τη σχολιάσετε με βάση το παρακάτω απόσπασμα από την εισαγωγή του σχολικού βιβλίου: "Ο ρήτορας ... προσπαθεί να διεγείρει στις ψυχές των ακροατών του τα πάθη (τα συναισθήματα) που τον συμφέρουν ή να μεταγγίσει τα πάθη που κυριαρχούν στη δική του ψυχή, δηλ. οργή, φιλία, μίσος, φόβο, οίκτο, ντροπή, φθόνο κ.τ.λ. (παθοποιία)".

Μονάδες 15

- 2.** Ποιο είδος απόδειξης χρησιμοποιεί ο Μαντίθεος με τη φράση "Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον"; Σε τι διαφοροποιείται αυτό το είδος από τις αποδείξεις των παραγράφων 7 και 8;

Μονάδες 15

- 3.** Να αποδώσετε με συντομία το περιεχόμενο των παρακάτω όρων που αναφέρονται στη ρητορική:

1. ἰσηγορία
2. εἰκότα
3. διισοὶ λόγοι
4. κλεψύδρα
5. λογογράφοι.

Μονάδες 10

- 4.** Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε δύο ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) της αρχαίας ή της νέας ελληνικής:

παραδοθέντα, καταβαλόντα, χρωμένους, ἡγεῖσθε, ἀνάβηθι.

Μονάδες 10

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ίσοκράτους, Περί τοῦ Ζεύγους, §28.

Τὴν μὲν οὖν φιλίαν τὴν πρὸς τὸν δῆμον οὕτω παλαιὰν καὶ γνησίαν καὶ διὰ τὰς μεγίστας εὐεργεσίας γεγεννημένην παρὰ τῶν προγόνων παρέλαβεν· αὐτὸς δὲ κατελείφθη μὲν ὀρφανός (ὁ γὰρ πατὴρ αὐτοῦ μαχόμενος ἐν Κορωνεΐα τοῖς πολεμίοις ἀπέθανεν), ἐπιτροπεύθη δ' ὑπὸ Περικλέους, ὃν πάντες ἂν ὁμολογήσειαν καὶ σωφρονέστατον καὶ δικαιοτάτον καὶ σοφώτατον γενέσθαι τῶν πολιτῶν. ἡγοῦμαι γὰρ καὶ τοῦτ' εἶναι τῶν καλῶν, ἐκ τοιούτων γενόμενον ὑπὸ τοιούτοις ἤθεσιν ἐπιτροπευθῆναι καὶ τραφῆναι καὶ παιδευθῆναι.

ἐπιτροπεύθη: κηδεμονεύθηκε

1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παραπάνω κείμενο.
Μονάδες 20

2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που σας ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

- α. **δῆμον:** δοτική πληθυντικού
ὀρφανός: γενική πληθυντικού στο γένος που βρίσκεται
πατὴρ: γενική ενικού
ὃν: αιτιατική πληθυντικού στο γένος που βρίσκεται
πάντες: δοτική ενικού στο γένος που βρίσκεται.

Μονάδες 5

- β. **παρέλαβεν:** β' πρόσωπο ενικού αριθμού προστακτικής στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή
γενέσθαι: γ' πρόσωπο ενικού αριθμού ευκτικής στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή

ἡγοῦμαι: γ' πρόσωπο πληθυντικού αριθμού
οριστικής παρατατικού στην ίδια φωνή
εἶναι: β' πρόσωπο ενικού αριθμού οριστικής
ενεστώτα
παιδευθῆναι: γ' πρόσωπο πληθυντικού αριθμού
οριστικής στον ίδιο χρόνο και στην ίδια
φωνή.

Μονάδες 5

3. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τα παρακάτω:
**μεγίστας, αὐτοῦ, ἐν Κορωνεία, ὑπὸ Περικλέους,
γενέσθαι.**

Μονάδες 10